



Fylkesmannen i
NORDLAND

- virker til Nordlands beste



Retningslinjer for hogst

Osen/Sandværet naturreservat, Ballangen kommune

Miljøvernabdelingen
Rapport 3/17

Innhold

1 Innledning	2
1.1 Beliggenhet, utstrekning og eiendomsforhold	2
1.2 Verneverdier	2
1.3 Formålet med vernet	3
2 Plan for hogst i naturreservatet	3
2.1 Vernebestemmelser	3
2.2 Retningslinjer for hogst	4
2.3 Hogstplanens gyldighet	4
3 Kilder	4
4 Vedlegg	4

Foto:

Forsidebilde: Gunhild Garte Nervold/Fylkesmannen i Nordland

1 Innledning

1.1 Beliggenhet, utstrekning og eiendomsforhold

Osen/Sandværet naturreservat ligger i Ballangen kommune, Nordland fylke. Området ble fredet 6. desember 2002 og forvaltes av Fylkesmannen i Nordland. Reservatet dekker et areal på ca. 9 060 daa hvorav ca. 6 014 daa er sjøareal. Reservatet berører følgende gnr./bnr.: 22/1, 22/2, 22/3, 22/5, 22/6, 22/7, 22/8, 22/9.

Sandværet er den sentrale delen av gruntvannsområdet mellom Korsneset og Barøya. Det består av flere småholmer og tre mindre øyer: Vestreværet (13 m.o.h.) og de lavere Sandværet og Kråkholmen. Øyene har flere vikar og nes, og de stenger av store, grunne bassenger. Øygruppen er av stor botanisk interesse.

Valleneset er den ytterste delen av halvøya mellom Efjorden og Tysfjorden. I nord og vest avgrenses halvøya av henholdsvis Hestneset og Bremneset. Midt på neset går det inn en lang os, Osen, omgitt av småkollete landskap på sletta under Valletinden. På vestsida av Osen går det ut et lavt, kollete nes, Korsneset.

Sundet mellom Valleneset og Barøya er ca. 2 km bredt, men meget grunt; bare 1 m mellom Valleneset og Sandværet, og bare 3 m mellom Sandværet og Revelsøya/Barøya. Sammenlagt utgjør dette et betydelig og botanisk meget verdifullt gruntvannsområde.

Osen er en ca. 1 km lang kil som strekker seg inn i en gammel bukt, nå tørt land, nord for Valletinden. Osen har form som en elveos, med erosjonskanter, men har bare noen små bekkeutløp. De indre delene har omtrent sammenhengende strandvegetasjon tvers over, mens vegetasjonene begrenses til smale kanter utover. På vestsida av den ytre delen går strandeng over i tørr sanddyne på kanten.

Bubergvika er ei lita sandvik på vestsida av neset vest for Osen. Dette er en pen badestrand som innerst går over i en enkel tangstrand.

1.2 Verneverdier

Sandværet er en meget variert liten øygruppe av stor botanisk interesse. Været har et variert og representativt vegetasjonsmønster for skjærgårdsgrupper, med særlig stor variasjon i forstrand og gras-flerårsvoll. Flere av vegetasjonstypene er regionalt sjeldne og/eller nær nordgrensa. Stranda grenser intakt opp mot kreklinghei på granittkoller og mot lågurt- og høgstaude-rik bjørkeskog på skjellsand. Et stort artsutvalg er representativt for strandeng og tangstrand. Forekomstene av havstarr, strandstjerne og hestehavre er av en viss interesse. Høgstaudeengene inne på øyene er rike på blant annet fjellflokk.

Sandværet har også lokal verdi som hekkeområde for sjøfugl, blant annet ternar.

Osen-Korsnes har en spesielt utformet strandeng, og er en av de få større intakte strandengene i regionen. Det er få eller ingen liknende strandenglokaliteter i nordfylket. Stranda grenser intakt mot furuskog, delvis mot fattig røsslyng-tyttebær-furuskog på koller,

delvis mot rik, tørr type på skjellsand. Lokaliteten har et representativt artsutvalg for strandeng.

Sundet mellom Valleneset og Barøya er meget grunt og utgjør et betydelig og botanisk meget verdifullt gruntvannsområde.

Sammen rommer Sandværet og Osen de fleste vegetasjonstypene en kan regne med på strendene i regionen, og utgjør et meget representativt verneområde.

Området er i praksis upåvirket. Sandværet har hatt en gård, og vegetasjonen inne på øya har fortsatt kulturpreg. På strendene er dette knapt merkbart lenger. Det er i dag ingen bebyggelse innenfor vernegrensa.

1.3 Formålet med vernet

Formålet med fredningen er å ivareta et verdifullt kystområde, med det naturlige tilknyttede plante- og dyreliv. Området har spesiell stor verdi i botanisk sammenheng (havstrandvegetasjon) og delvis som hekke- og overvintringsområde for sjøfugl.

2 Plan for hogst i naturreservatet

Grunneierne har til i dag kunnet ta ut ved til eget bruk i naturreservatet ved å fremme en enkel avvirkningsplan til forvaltningsmyndigheten. Vi kjenner ikke til at det tidligere har vært hogget til andre formål. Det er hovedsakelig bjørk som er blitt avvirket i verneområdet.

2.1 Vernebestemmelser

I verneforskriften for Osen/Sandværet naturreservat § 3 står følgende:

«1. All vegetasjon (herunder tang og tare) i vatn, på land og i sjøen er fredet mot all form for skade og ødeleggelse. Nye plantearter må ikke innføres.»

Verneforskriftens § 4, punkt 13 sier imidlertid at forbudene i § 3 ikke er til hinder for:

«10. Grunneiers uttak av ved til eget bruk etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.»

Bakgrunnen for bestemmelsen § 4, punkt 13, er at det i Osen/Sandværet naturreservat ikke er skogen som er det primære fredningsobjektet, og at en forsiktig og fornuftig utnyttelse av skogressursene, primært bjørkeskog, derfor kan tillates. Furu har en seinere gjenvækst, og her bør uttaket begrenses til forsiktig plukkhogst etter søknad.

For å gjøre det enklere for grunneierne har Fylkesmannen vurdert det som hensiktsmessig å lage en hogstplan for verneområdet. Dersom retningslinjene i hogstplanen følges, vil grunneierne kunne ta ut ved til eget bruk uten å måtte ta kontakt med forvaltningsmyndigheten. Retningslinjene for hogst i Osen/Sandværet naturreservat følger under.

2.2 Retningslinjer for hogst

Følgende retningslinjer gjelder for hogst i Osen/Sandværet naturreservat:

- Det skal kun tas ut løvskog og granskog.
- Uttak av furu er ikke tillatt.
- Hogstavfall kan legges igjen spredt i terrenget, med unntak for områdene nærmest strandsonen. Hogstavfall fra skog som vokser nærmere strandenga enn 10 meter skal fjernes eller samles og brennes. Dersom hogstavfallet skal brennes skal dette gjøres under flomålet på leirbunn eller på berg. Det ikke tillatt å brenne hogstavfall på strandenga.
- Det er ikke lov å hogge eller ta ut trevirke i hekkeperioden, fra 15.april – 31.juli.
- Fremkjøring av skogvirke med motorisert kjøretøy er ikke tillatt.

Fylkesmannen kan etter søknad gi tillatelse til:

- Uttak av furu (plukkhogst) etter avvirkingsplan med kart lagt ved søknaden.
- Fremkjøring av skogvirke med snøskuter eller tilsvarende lette kjøretøy på frossen, snødekt mark.

2.3 Hogstplanens gyldighet

Retningslinjene for hogst i Osen/Sandværet naturreservat i Ballangen kommune gjelder for tidsperioden 10.november 2017– 31.desember 2027. Fylkesmannen i Nordland er ansvarlig for revidering av hogstplanen. Retningslinjene vil også kunne revideres fortløpende dersom ny kunnskap tilsier det.

3 Kilder

- Elven, R., Alm, T., Edvardsen, H., Fjelland, M., Fredriksen, K.E. og Johansen, V. 1988: Økoforsk rapport 2C. Botaniske verdier på havstrender i Nordland. C. Beskrivelse for regionene Ofoten og Vesterålen. 386 s.
- Fylkesmannen i Nordland, oktober 2012. Retningslinjer for hogst i Steinosen/Sjømyrpollen naturreservat, Hamarøy kommune, Nordland. 10s.
- Miljødirektoratet 2017. Naturbasen: <http://innsyn.naturbase.no/>
- Foredrag til kongelig resolusjon av 6.12.2002 om kystverneplan for Nordland. 99 s.
- Rofstad, G. og Rosten, S. Utkast til kystverneplanen for Nordland fylke. Del 3. Salten og Ofoten. Rapport 6-94. Fylkesmannen i Nordland, Miljøvernavdelingen. 136 s.

4 Vedlegg

1. Verneforskriften for Osen/Sandværet naturreservat
2. Vernekart

Vedlegg 1

Forskrift om Kystverneplan Nordland, vedlegg 40, Osen/Sandværet naturreservat, Ballangen kommune, Nordland.

Fastsatt ved kgl.res. 6. desember 2002 med hjemmel i lov av 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern § 8, jf. § 10, § 21, § 22 og § 23. Fremmet av Miljøverndepartementet. Endret ved forskrift 4 jan 2008 nr. 275.

§ 1. Avgrensning

Reservatet berører følgende gnr./bnr. i Ballangen kommune: 22/1, 22/2, 22/3, 22/5, 22/6, 22/7, 22/8, 22/9.

Reservatet dekker et areal på ca. 9.060 daa hvorav ca. 6.014 daa er sjøareal. Grensene for reservatet er vist på kart i målestokk 1:15.000 datert Miljøverndepartementet desember 2002. Reservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Kartene og fredningsforskriften oppbevares i Ballangen kommune, hos Fylkesmannen i Nordland, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet.

§ 2. Formål

Formålet med fredningen er å ivareta et verdifullt kystområde, med det naturlig tilknyttede plante- og dyreliv. Området har spesiell stor verdi i botanisk sammenheng (havstrandvegetasjon) og delvis som hekke- og overvintringsområde for sjøfugl.

§ 3. Vernebestemmelser

For reservatet gjelder følgende bestemmelser:

1. All vegetasjon (herunder tang og tare) i vatn, på land og i sjøen er fredet mot all form for skade og ødeleggelse. Nye plantearter må ikke innføres.
2. Dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade og ødeleggelse. Nye dyrearter må ikke innføres. Hunder skal holdes i bånd.
3. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av nye bygninger, anlegg og faste innretninger, etablering av oppdrettsanlegg, opplag av båter, hensetting av campingvogner o.l., framføring av nye luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, nyplanting, oppdyrking, drenering og annen form for tørlegging, uttak, oppfylling og planering av masse, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.
4. Bruk av modellbåter, modellfly, vannskuter og surfebrett og oppsetting av kamuflasjeinnretninger for fotografering er forbudt.

5. Motorferdsel til lands er forbudt. Start og landing med luftfartøy og lavtflyging under 300 m er forbudt.

§ 4. Generelle unntak

Bestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Bestemmelsen gjelder ikke øvingskjøring.
2. Utøvelse av fiske, herunder oppankring, i medhold av fiskerilovgivningen og lakse- og innlandsfiskloven.
3. Opplag av båt på fast plass til egen bruk for grunneier.
4. Tradisjonell beiting. Direktoratet for naturforvaltning kan av hensyn til fredningsformålet ved forskrift regulere beitetrykket i hele eller deler av reservatet.
5. Sanking av bær og matsopp.
6. Rettighetshavers rett til å ta bort egg og dun i samsvar med viltloven, samt skjøtselstiltak i forbindelse med bruk av området som egg- og dunvær.
7. Jakt og fangst på artene vånd, mink, rødrev, kråke og ravn som gjør skade i henhold til viltlovens bestemmelser.
8. Jakt på hønsefugl i henhold til viltlovens bestemmelser.
9. Jakt på hjortevilt i henhold til viltlovens bestemmelser. Jakt på sel i samsvar med gjeldende lovverk. Drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg og ferdsel i forbindelse med dette arbeidet. Høsting av tang i perioden fra og med 1. august til og med 31. mars. Grunneiers uttak av ved til eget bruk etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten. § 5. Eventuelle unntak etter søknad

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

1. Bruk av motorkjøretøy i forbindelse med uttak av ved.
2. Etablering av anlegg for Kystverket.
3. Etablering av landfester for fiskeredskaper.

§ 6. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan gjennomføre skjøtselstiltak i samsvar med fredningsformålet. Det kan utarbeides forvaltningsplan, som kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtselstiltak.

§ 7. Generelle dispensasjonsregler

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften når formålet med fredningen krever det, for vitenskapelige undersøkelser, for arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning og i spesielle tilfeller dersom det ikke strider mot formålet med fredningen.

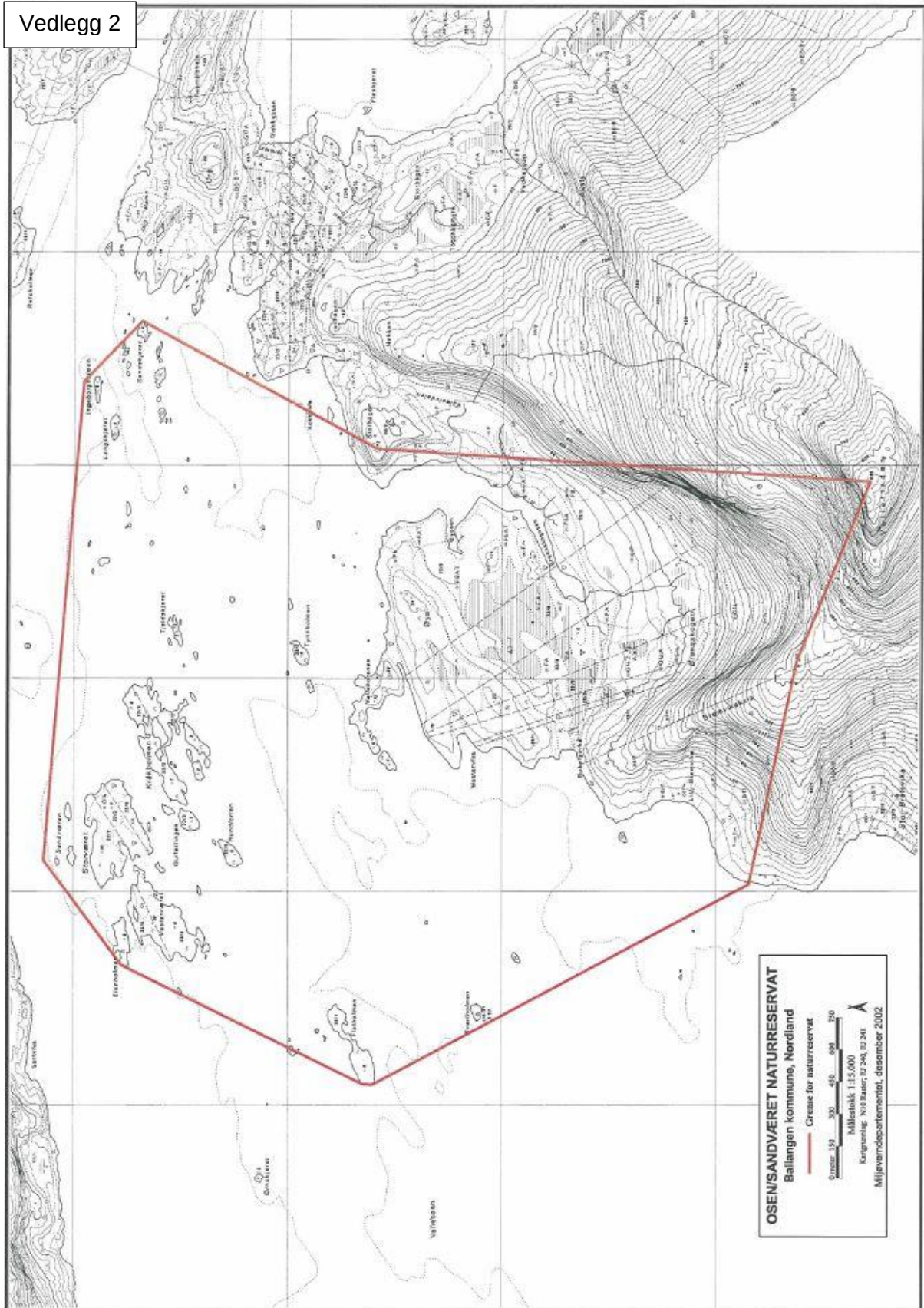
§ 8. Forvaltningsmyndighet

Direktoratet for naturforvaltning fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 2



Statens hus

Moloveien 10

tlf: 75 53 15 00 || fax: 75 52 09 77

fmnopost@fylkesmannen.no

www.fmno.no

ISBN nummer: 978-82-92558-77-5

www.twitter.com/FMNordland || www.facebook.com/FylkesmannenNO